

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2016 No. 387

**Rheoliadau Bwyd Anifeiliaid (Hylendid,
Samplu etc. a Gorfodi) (Cymru) 2016**

RHAN 5

Pwerau gorfodi a darpariaethau cysylltiedig

Hysbysïadau gwella busnes bwyd anifeiliaid

24.—(1) Os oes gan swyddog awdurdodedig sail resymol dros gredu bod gweithredwr busnes bwyd anifeiliaid yn methu â chydymffurfio â chyfraith bwyd anifeiliaid benodedig, caiff y swyddog hwnnw, drwy gyflwyno hysbysiad (y cyfeirir ato yn y Rheoliadau hyn fel “hysbysiad gwella busnes bwyd anifeiliaid”) i’r person hwnnw—

- (a) datgan rhesymau’r swyddog dros gredu bod gweithredwr y busnes bwyd anifeiliaid yn methu â chydymffurfio â chyfraith bwyd anifeiliaid benodedig;
- (b) pennu’r materion sy’n peri bod gweithredwr y busnes bwyd anifeiliaid yn methu â chydymffurfio;
- (c) pennu’r camau y mae’n rhaid i weithredwr y busnes bwyd anifeiliaid eu cymryd, ym marn y swyddog, er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth; a
- (d) ei gwneud yn ofynnol bod gweithredwr y busnes bwyd anifeiliaid yn cymryd y camau hynny, neu gamau sy’n gyfwerth o leiaf â’r camau hynny, o fewn pa bynnag gyfnod (o ddim llai na phedwar diwrnod ar ddeg) a bennir yn yr hysbysiad.

(2) Rhaid i hysbysiad gwella busnes bwyd anifeiliaid ddatgan bod hawl i apelio o dan reoliad 25, a’r terfyn amser priodol ar gyfer dwyn unrhyw apêl o’r fath.

(3) Mae person sy’n methu â chydymffurfio â hysbysiad gwella busnes bwyd anifeiliaid yn cyflawni trosedd.

Hawl i apelio yn erbyn hysbysïadau gwella busnes bwyd anifeiliaid

25.—(1) Caiff unrhyw berson a dramgwyddir gan benderfyniad swyddog awdurdodedig i gyflwyno hysbysiad gwella busnes bwyd anifeiliaid apelio i lys ynadon.

(2) Bydd y weithdrefn mewn apêl i lys ynadon o dan baragraff (1) ar ffurf cwyn am orchymyn, a bydd Deddf Llysoedd yr Ynadon 1980 yn gymwys i’r achos.

(3) Y cyfnod a ganiateir ar gyfer dwyn apêl o dan baragraff (1) yw—

- (a) un mis o’r dyddiad y cyflwynwyd yr hysbysiad o’r penderfyniad i’r person sy’n dymuno apelio; neu
- (b) os yw’n fyrrach, y cyfnod a bennwyd yn yr hysbysiad yn unol â rheoliad 24(1)(d), a bernir bod gwneud cwyn am orchymyn yn gyfystyr, at ddibenion y paragraff hwn, â dwyn yr apêl.

Apelau i Lys y Goron

26. Caiff person a dramgwyddir gan—

- (a) penderfyniad llys ynadon i wrthod yr apêl iddo o dan reoliad 12(1) neu 25(1); neu
- (b) unrhyw benderfyniad gan lys o'r fath i wneud gorchymyn gwahardd busnes bwyd anifeiliaid neu orchymyn gwahardd brys busnes bwyd anifeiliaid,

apelio i Lys y Goron.

Darpariaethau pellach ynglŷn ag apelau

27.—(1) Mewn apêl yn erbyn hysbysiad gwella busnes bwyd anifeiliaid caiff y llys naill ai ddileu neu gadarnhau'r hysbysiad ac, os bydd yn ei gadarnhau, caiff wneud hynny naill ai yn ei ffurf wreiddiol neu gyda pha bynnag addasiadau a ystyrir yn briodol gan y llys yn yr amgylchiadau.

(2) Pan fyddai unrhyw gyfnod a bennwyd mewn hysbysiad gwella busnes bwyd anifeiliaid yn unol â rheoliad 24(1)(d) fel arall yn cynnwys unrhyw ddiwrnod pan fo apêl yn erbyn yr hysbysiad hwnnw yn yr arfaeth, rhaid eithrio'r diwrnod hwnnw o'r cyfnod hwnnw.

(3) Rhaid ystyried bod unrhyw apêl yn yr arfaeth at ddibenion paragraff (2) hyd nes penderfynir yr apêl yn derfynol, neu y'i tynnir yn ôl neu y'i dilëir oherwydd diffyg erlyniad.

Gorchymynion gwahardd busnes bwyd anifeiliaid

28.—(1) Os—

- (a) collfernir gweithredwr busnes bwyd anifeiliaid am drosedd o dan gyfraith bwyd anifeiliaid benodedig; a
- (b) bodlonir y llys, y collfernir y gweithredwr felly ganddo neu ger ei fron, fod yr amod ynglŷn â risg i iechyd wedi ei fodloni mewn cysylltiad â'r busnes bwyd anifeiliaid dan sylw,

rhaid i'r llys, drwy orchymyn, osod y gwaharddiad priodol.

(2) Bodlonir yr amod ynglŷn â risg i iechyd mewn cysylltiad â busnes bwyd anifeiliaid os bydd unrhyw un o'r canlynol yn cynnwys risg o niwed i iechyd (gan gynnwys unrhyw amhariad, pa un ai yn barhaol neu dros dro), sef—

- (a) y defnydd o unrhyw broses neu driniaeth at ddibenion y busnes;
- (b) adeiladu unrhyw fangre a ddefnyddir at ddibenion y busnes, neu'r defnydd o unrhyw offer at y dibenion hynny; neu
- (c) ansawdd neu gyflwr unrhyw fangre neu offer a ddefnyddir at ddibenion y busnes,

ac, ystyr iechyd yw iechyd anifeiliaid neu, drwy fwyta cynhyrchion anifail o'r fath, iechyd dynol.

(3) Y gwaharddiad priodol yw—

- (a) mewn achos sy'n dod o fewn is-baragraff (a) o baragraff (2), gwaharddiad ar y defnydd o'r broses neu'r driniaeth at ddibenion y busnes;
- (b) mewn achos sy'n dod o fewn is-baragraff (b) o'r paragraff hwnnw, gwaharddiad ar y defnydd o'r fangre neu'r offer at ddibenion y busnes neu unrhyw fusnes bwyd anifeiliaid arall o'r un dosbarth neu ddisgrifiad; ac
- (c) mewn achos sy'n dod o fewn is-baragraff (c) o'r paragraff hwnnw, gwaharddiad ar y defnydd o'r fangre neu'r offer at ddibenion unrhyw fusnes bwyd anifeiliaid.

(4) Os—

- (a) collfernir gweithredwr busnes bwyd anifeiliaid am drosedd o dan gyfraith bwyd anifeiliaid benodedig; a

- (b) bod y llys, y collfarnwyd y gweithredwr felly ganddo neu ger ei fron, o'r farn ei bod yn briodol gwneud hynny yn holl amgylchiadau'r achos,

caiff y llys, drwy orchymyn, osod gwaharddiad ar weithredwr y busnes bwyd anifeiliaid rhag cymryd rhan mewn rheoli unrhyw fusnes bwyd anifeiliaid, neu unrhyw fusnes bwyd anifeiliaid o ddsbarth neu ddisgrifiad a bennir yn y gorchymyn.

(5) Cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl gwneud gorchymyn o dan baragraff (1) neu (4) (y cyfeirir ato yn y Rheoliadau hyn fel "gorchymyn gwahardd busnes bwyd anifeiliaid"), rhaid i'r awdurdod gorfodi—

- (a) cyflwyno copi o'r gorchymyn i weithredwr y busnes bwyd anifeiliaid perthnasol; a
(b) yn achos gorchymyn a wnaed o dan baragraff (1), gosod copi o'r gorchymyn mewn man amlwg ar ba bynnag fangreodded a ddefnyddir at ddibenion y busnes bwyd anifeiliaid fel y cred yr awdurdod sy'n briodol,

a bydd unrhyw berson sy'n torri'r cyfryw orchymyn gan wybod ei fod yn gwneud hynny yn cyflawni trosedd.

(6) Bydd gorchymyn gwahardd busnes bwyd anifeiliaid yn peidio â chael effaith—

- (a) yn achos gorchymyn a wnaed o dan baragraff (1), pan ddyroddir tystysgrif gan yr awdurdod gorfodi i'r perwyl ei fod yn fodlon bod gweithredwr y busnes bwyd anifeiliaid wedi cymryd camau digonol i sicrhau nad yw'r amod ynglŷn â risg i iechyd wedi ei fodloni bellach mewn cysylltiad â'r busnes bwyd anifeiliaid; a
(b) yn achos gorchymyn a wnaed o dan baragraff (4), pan roddir cyfarwyddyd i'r un perwyl gan y llys.

(7) Rhaid i'r awdurdod gorfodi ddyroddi tystysgrif o dan is-baragraff (a) o baragraff (6) o fewn tri diwrnod ar ôl iddo gael ei fodloni fel y crybwyllir yn yr is-baragraff hwnnw; a phan wneir cais am dystysgrif o'r fath gan weithredwr y busnes bwyd anifeiliaid, rhaid i'r awdurdod—

- (a) penderfynu, cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol a beth bynnag o fewn pedwar diwrnod ar ddeg, a yw wedi ei fodloni felly ai peidio; a
(b) os penderfyna nad yw wedi ei fodloni felly, hysbysu gweithredwr y busnes bwyd anifeiliaid o'r rhesymau dros y penderfyniad hwnnw.

(8) Rhaid i'r llys roi cyfarwyddyd o dan is-baragraff (b) o baragraff (6) os cred y llys, wedi i weithredwr y busnes bwyd anifeiliaid wneud cais, ei bod yn briodol gwneud hynny ar ôl rhoi sylw i holl amgylchiadau'r achos, gan gynnwys, yn benodol, ymddygiad gweithredwr y busnes bwyd anifeiliaid er pan wnaed y gorchymyn; ond ni chaniateir ystyried cais o'r fath os gwneir y cais—

- (a) o fewn chwe mis ar ôl gwneud y gorchymyn gwahardd busnes bwyd anifeiliaid; neu
(b) o fewn tri mis ar ôl gwneud cais blaenorol am gyfarwyddyd o'r fath gan weithredwr y busnes bwyd anifeiliaid.

(9) Pan fo llys ynadon yn gwneud gorchymyn o dan reoliad 29(2) mewn cysylltiad ag unrhyw fusnes bwyd anifeiliaid, bydd paragraff (1) yn gymwys fel pe bai gweithredwr y busnes bwyd anifeiliaid wedi ei gollfarnu gan y llys am drosedd o dan gyfraith bwyd anifeiliaid benodedig.

(10) Pan fo cyflawni trosedd gan weithredwr busnes bwyd anifeiliaid yn arwain at gollfarnu person arall yn unol â rheoliad 35(1), bydd paragraff (4) yn gymwys mewn perthynas â'r person arall hwnnw fel y mae'n gymwys mewn perthynas â gweithredwr y busnes bwyd anifeiliaid, a rhaid dehongli unrhyw gyfeiriad ym mharagraff (5) neu (8) at weithredwr y busnes bwyd anifeiliaid yn unol â hynny.

Hysbysiadau a gorchymynion gwahardd brys busnes bwyd anifeiliaid

29.—(1) Os bodlonir swyddog awdurdodedig o awdurdod gorfodi fod yr amod ynglŷn â risg i iechyd wedi ei fodloni mewn cysylltiad â busnes bwyd anifeiliaid, caiff y swyddog, drwy gyflwyno

hysbysiad i weithredwr y busnes bwyd anifeiliaid perthnasol (y cyfeirir ato yn y Rheoliadau hyn fel “hysbysiad gwahardd brys busnes bwyd anifeiliaid”) osod y gwaharddiad priodol.

(2) Os bodlonir llys ynadon, pan wneir cais gan swyddog o’r fath, fod yr amod ynglŷn â risg i iechyd wedi ei fodloni mewn cysylltiad ag unrhyw fusnes bwyd anifeiliaid, rhaid i’r llys, drwy orchymyn (y cyfeirir ato yn y Rheoliadau hyn fel “gorchymyn gwahardd brys busnes bwyd anifeiliaid”) osod y gwaharddiad priodol.

(3) Ni chaiff swyddog o’r fath wneud cais am orchymyn gwahardd brys busnes bwyd anifeiliaid oni chyflwynodd y swyddog, o leiaf un diwrnod cyn dyddiad y cais, hysbysiad i weithredwr y busnes bwyd anifeiliaid perthnasol o’i fwriad i wneud cais am y gorchymyn.

(4) Mae paragraffau (2) a (3) o reoliad 28 yn gymwys at ddibenion y rheoliad hwn, fel y maent yn gymwys at ddibenion y rheoliad hwnnw ond fel pe bai’r cyfeiriad ym mharagraff (2) at risg o niwed i iechyd yn gyfeiriad at risg o niwed o’r fath ar fin digwydd i iechyd.

(5) Cyn gynted ag y bo’n ymarferol ar ôl cyflwyno hysbysiad gwahardd brys busnes bwyd anifeiliaid, rhaid i swyddog awdurdodedig o awdurdod gorfodi osod copi o’r hysbysiad mewn man amlwg ar ba bynnag fangreoedd a ddefnyddir at ddibenion y busnes bwyd anifeiliaid fel y cred y swyddog sy’n briodol; a bydd person sy’n torri’r cyfryw hysbysiad gan wybod ei fod yn gwneud hynny yn cyflawni trosedd.

(6) Cyn gynted ag y bo’n ymarferol ar ôl gwneud gorchymyn gwahardd brys busnes bwyd anifeiliaid, rhaid i swyddog awdurdodedig o awdurdod gorfodi—

- (a) cyflwyno copi o’r gorchymyn i weithredwr y busnes bwyd anifeiliaid perthnasol; a
- (b) gosod copi o’r gorchymyn mewn man amlwg ar ba bynnag fangreoedd a ddefnyddir at ddibenion y busnes bwyd anifeiliaid fel y cred y swyddog sy’n briodol,

a bydd person sy’n torri’r cyfryw orchymyn gan wybod ei fod yn gwneud hynny yn cyflawni trosedd.

(7) Bydd hysbysiad gwahardd brys busnes bwyd anifeiliaid yn peidio â chael effaith—

- (a) os na wneir cais am orchymyn gwahardd brys busnes bwyd anifeiliaid o fewn y cyfnod o dri diwrnod sy’n dechrau gyda chyflwyno’r hysbysiad, ar ddiwedd y cyfnod hwnnw; neu
- (b) os gwneir cais o’r fath felly, pan benderfynir y cais neu pan roddir y gorau i’r cais.

(8) Bydd hysbysiad gwahardd brys busnes bwyd anifeiliaid neu orchymyn gwahardd brys busnes bwyd anifeiliaid yn peidio â chael effaith pan fo’r awdurdod gorfodi yn dyroddi tystysgrif i’r perwyl ei fod yn fodlon bod gweithredwr y busnes bwyd anifeiliaid wedi cymryd camau digonol i sicrhau nad yw’r amod ynglŷn â risg i iechyd wedi ei fodloni bellach mewn cysylltiad â’r busnes bwyd anifeiliaid.

(9) Rhaid i’r awdurdod gorfodi ddyroddi tystysgrif o dan baragraff (8) o fewn tri diwrnod ar ôl iddo gael ei fodloni fel y crybwyllir yn y paragraff hwnnw; a phan wneir cais am dystysgrif o’r fath gan weithredwr y busnes bwyd anifeiliaid, rhaid i’r awdurdod—

- (a) penderfynu, cyn gynted ag y bo’n rhesymol ymarferol a beth bynnag o fewn pedwar diwrnod ar ddeg, a yw wedi ei fodloni felly ai peidio; a
- (b) os penderfyna nad yw wedi ei fodloni felly, hysbysu gweithredwr y busnes bwyd anifeiliaid o’r rhesymau dros y penderfyniad hwnnw.

(10) Pan gyflwynir hysbysiad gwahardd brys busnes bwyd anifeiliaid i weithredwr busnes bwyd anifeiliaid, rhaid i’r awdurdod gorfodi ddigolledu’r gweithredwr mewn cysylltiad ag unrhyw golled a ddioddefir oherwydd cydymffurfio â’r hysbysiad—

- (a) oni wneir cais am orchymyn gwahardd brys busnes bwyd anifeiliaid o fewn y cyfnod o dri diwrnod sy’n dechrau gyda chyflwyno’r hysbysiad; a
- (b) oni bai bod y llys yn datgan ei fod yn fodlon, ar ôl gwrando’r cais, fod yr amod ynglŷn â risg i iechyd wedi ei fodloni mewn cysylltiad â’r busnes bwyd anifeiliaid ar yr adeg pan gyflwynwyd yr hysbysiad,

a phenderfynir unrhyw gwestiwn dadleuol ynglŷn â'r hawl i unrhyw ddigollediad neu swm unrhyw ddigollediad sy'n daladwy o dan y paragraff hwn, drwy gymrodeddu.

Pwerau mynediad ac arolygu

30.—(1) At ddibenion—

- (a) gweithredu a gorfodi cyfraith bwyd anifeiliaid benodedig; neu
- (b) cynnal ymholiadau, yn unol ag Erthygl 4.2 o Gyfarwyddeb 2002/32/EC Senedd Ewrop a'r Cyngor ar sylweddau annymunol mewn bwyd anifeiliaid⁽¹⁾ er mwyn canfod ffynhonnell sylweddau annymunol penodedig,

caiff swyddog awdurdodedig, yn ddarostyngedig i baragraff (2) ac ar ôl dangos, os gofynnir iddo wneud hynny, ddogfennaeth wedi ei dilysu'n briodol sy'n dangos enw ac awdurdod y swyddog, fynd i mewn i fangreoedd a grybwyllir ym mharagraff (3).

(2) Rhaid i fynediad i fangre o dan y rheoliad hwn, ac eithrio drwy warant a lofnodwyd gan ynad, ddigwydd—

- (a) ar adegau rhesymol; a
- (b) yn achos archwiliadau pan fo angen hysbysu'r meddiannydd ymlaen llaw, ar ôl rhoi rhybudd blaenorol i'r meddiannydd o ddim llai nag wyth awr a deugain.

(3) Y mangreoedd (sef mangreoedd nas defnyddir yn gyfan gwbl nac yn bennaf fel annedd) yw'r canlynol—

- (a) unrhyw fangre y mae gan y swyddog sail resymol dros gredu bod bwyd anifeiliaid wedi cael ei weithgynhyrchu neu ei gynhyrchu neu'n cael ei weithgynhyrchu neu ei gynhyrchu, neu'n cael ei gadw er mwyn ei osod ar y farchnad, ei ymgorffori mewn cynnyrch arall, neu ei ddefnyddio; neu
- (b) unrhyw fangre y mae gan y swyddog sail resymol dros gredu bod ynddi unrhyw fwyd anifeiliaid sydd ym meddiant neu o dan reolaeth meddiannydd y fangre.

(4) Os bodlonir ynad heddwch, ar ôl cael gwybodaeth ysgrifenedig ar lw, fod sail resymol dros fynd i mewn i unrhyw fangre o fath a grybwyllir ym mharagraff (3), a naill ai—

- (a) bod mynediad i'r fangre honno wedi ei wrthod, neu y rhagwelir y'i gwrthodir, a bod hysbysiad wedi ei roi i'r meddiannydd o'r bwriad i wneud cais am warant; neu
- (b) byddai gwneud cais am fynediad neu roi hysbysiad o'r fath yn tansilio'r diben o fynd i mewn, neu os yw'r achos yn un brys, neu os yw'r fangre heb ei meddiannu, neu'r meddiannydd yn absennol dros dro,

caiff yr ynad, drwy warant a lofnodir ganddo, awdurdodi'r swyddog awdurdodedig i fynd i mewn i'r fangre, gan ddefnyddio grym rhesymol os bydd angen.

(5) Bydd pob gwarant a roddir o dan y rheoliad hwn yn parhau mewn grym am gyfnod o un mis.

(6) Caiff swyddog awdurdodedig sy'n mynd i mewn i fangre yn rhinwedd naill ai'r rheoliad hwn neu warant a ddyroddwyd oddi tano, fynd â pha bynnag bersonau eraill gydag ef, ynghyd â pha bynnag offer sy'n ymddangos i'r swyddog yn angenrheidiol, ac wrth adael y fangre rhaid iddo ei gadael mewn cyflwr mor agos ag y bo'n ymarferol i'w chyflwr pan aeth i mewn iddi.

(7) Mae gan swyddog awdurdodedig sy'n mynd i mewn i fangre yn rhinwedd y rheoliad hwn, neu yn rhinwedd gwarant a ddyroddwyd oddi tano, yr hawl i arolygu—

- (a) unrhyw ddeunydd sy'n ymddangos fel pe bai'n fwyd anifeiliaid;

(1) OJ Rhif L 140, 30.5.2002, t 10. Diwygiwyd yr offeryn hwn ddiwethaf gan Reoliad y Comisiwn (EU) Rhif 2015/186 (OJ Rhif L 31, 7.2.2015, t 11). Mae'r lefelau trothwy y cyfeirir atynt yn Erthygl 4.2 ac a nodir yn Atodiad II wedi eu diwygio ddiwethaf gan Reoliad y Comisiwn (EU) Rhif 744/2012 (OJ Rhif L 219, 17.8.2012, t 5).

- (b) unrhyw eitem sy'n ymddangos fel pe bai'n gynhwysydd neu'n becyn a ddefnyddir neu y bwriedir ei ddefnyddio i storio, lapio neu becynnu unrhyw fwyd anifeiliaid, neu'n ymddangos fel pe bai'n label neu'n hysbyseb a ddefnyddir neu y bwriedir ei ddefnyddio mewn cysylltiad â bwyd anifeiliaid; neu
- (c) unrhyw gerbyd, peiriant neu offer sy'n ymddangos fel pe bai'n cael ei idefnyddio, neu y bwriedir ei ddefnyddio, mewn cysylltiad â gweithgynhyrchu, cynhyrchu, storio, cludo neu ddefnyddio bwyd anifeiliaid, ac unrhyw broses o weithgynhyrchu, cynhyrchu, storio, cludo neu ddefnyddio bwyd anifeiliaid.

(8) Yn ddarostyngedig i baragraff (10), mae gan swyddog awdurdodedig sy'n mynd i mewn i fangre yn rhinwedd y rheoliad hwn, neu warant a ddyroddwyd oddi tano, yr hawl i gymryd sampl ar y fangre honno, yn y modd rhagnodedig, o unrhyw ddeunydd sy'n ymddangos fel pe bai'n fwyd anifeiliaid a weithgynhyrchir, a gynhyrchir, a roddir ar y farchnad neu y bwriedir ei roi ar y farchnad neu'n ddeunydd a ddefnyddir, neu y bwriedir ei ddefnyddio, fel bwyd anifeiliaid.

(9) Heb leihau dim ar bwerau a dyletswyddau swyddog awdurdodedig o ran cymryd samplau yn y modd rhagnodedig, caiff swyddog awdurdodedig gymryd sampl mewn modd ac eithrio'r modd a ragnodir, o unrhyw ddeunydd a werthwyd i'w ddefnyddio fel bwyd anifeiliaid neu y mae gan y swyddog sail resymol dros gredu y bwriedir ei werthu fel y cyfryw.

(10) Pan fo swyddog awdurdodedig, at y diben o gymryd sampl yn unol â pharagraff (8) neu (9), yn cymryd rhan o'r sampl o bob un o un neu ragor o gynhwysyddion a arddangosir ar gyfer eu gwerthu drwy fanwerthu, ac nad oes yr un ohonynt yn pwysu mwy na chwe chilogram, caiff perchennog y cynhwysydd neu'r cynhwysyddion ei gwneud yn ofynnol bod y swyddog yn prynu'r cynhwysydd neu'r cynhwysyddion ar ran yr awdurdod y mae'r swyddog yn gweithredu drosto.

(11) Mae gan swyddog awdurdodedig sy'n mynd i mewn i fangre yn rhinwedd y rheoliad hwn, neu yn rhinwedd gwarant a ddyroddwyd oddi tano, yr hawl—

- (a) i'w gwneud yn ofynnol bod unrhyw berson sy'n cynnal, neu sy'n ymddangos fel pe bai'n cynnal, busnes bwyd anifeiliaid, neu unrhyw berson a gyflogir mewn cysylltiad â busnes o'r fath, yn dangos unrhyw gofnod (ym mha ffurf bynnag y'i cedwir) sy'n ymwneud â chyflawni unrhyw weithgaredd o'r fath yng nghwrs y busnes hwnnw neu sy'n deillio o hynny, ac sydd ym meddiant y person hwnnw neu o dan ei reolaeth; a
- (b) i arolygu a chymryd copïau o unrhyw gofnod, neu unrhyw eitem mewn unrhyw gofnod a ddangosir yn unol ag is-baragraff (a).

(12) Mae gan swyddog awdurdodedig sy'n arfer y pŵer a roddir gan baragraff (11) mewn cysylltiad â chofnod a gedwir ar gyfrifiadur—

- (a) yr hawl ar unrhyw adeg resymol, i gael mynediad i unrhyw gyfrifiadur a chyfarpar neu ddeunydd cysylltiedig, a ddefnyddir neu a ddefnyddiwyd, neu sy'n ymddangos fel pe bai'n cael ei ddefnyddio neu wedi ei ddefnyddio, mewn cysylltiad â'r cofnod dan sylw, ac i arolygu a gwirio gweithrediad y cyfryw;
- (b) caiff ei gwneud yn ofynnol bod—
 - (i) y person y defnyddir neu y defnyddiwyd y cyfrifiadur felly ganddo neu ar ei ran, neu
 - (ii) unrhyw berson sy'n gyfrifol am weithredu'r cyfrifiadur, y cyfarpar neu'r deunydd, neu sydd fel arall yn ymwneud â gweithrediad y cyfrifiadur, y cyfarpar neu'r deunydd,

yn rhoi i'r swyddog awdurdodedig ba bynnag gymorth rhesymol y gofynnir amdano gan y swyddog at y diben hwnnw; ac

- (c) caiff ei gwneud yn ofynnol gynhyrchu'r cofnod, neu ddyfyniad o'r cofnod, mewn ffurf a fydd yn caniatáu ei gludo ymaith.

(13) Yn achos person sy'n cynnal busnes gweithgynhyrchu bwyd anifeiliaid cyfansawdd neu fusnes sydd yn cynnwys hynny, neu sy'n ymddangos fel pe bai'n cynnal busnes o'r fath, pan fo—

- (a) gofyniad yn cael ei wneud o dan baragraff (11)(a) mewn perthynas ag unrhyw fwyd anifeiliaid a fwriedir, neu sy'n ymddangos fel pe bai wedi ei fwriadu, ar gyfer diben maethol penodol; a
- (b) ar yr adeg y gwneir y gofyniad, y cofnod y gwneir y gofyniad mewn cysylltiad ag ef wedi ei gyhoeddi ac ar gael mewn ffurf hygyrch at ddefnydd y cyhoedd,

bernir bod y person y gosodir y gofyniad arno yn cydymffurfio â'r gofyniad, os yw'r person hwnnw, ar yr adeg y gwneir y gofyniad, yn darparu i'r swyddog awdurdodedig sy'n gwneud y gofyniad fanylion cywir a digonol am y cyhoeddiad dan sylw, ac o ble y gellir cael copi ohono.

(14) Mae gan swyddog awdurdodedig sy'n mynd i mewn i fangre yn rhinwedd y rheoliad hwn, neu yn rhinwedd gwarant a ddyroddwyd oddi tano, yr hawl i ymafael mewn, ac i gadw, unrhyw gofnod pan fo sail resymol gan y swyddog dros gredu ei fod yn gofnod y gallai fod yn ofynnol fel tystiolaeth mewn achos o dan gyfraith bwyd anifeiliaid benodedig.

(15) Wrth ymafael mewn a chadw unrhyw gofnod a grybwyllir ym mharagraff (14), rhaid i'r swyddog awdurdodedig ddarparu i'r meddiannydd hysbysiad sy'n cynnwys—

- (a) disgrifiad o'r cofnod; a
- (b) datganiad y cedwir y cofnod hyd nes na fydd ei angen mwyach fel tystiolaeth mewn achos o dan gyfraith bwyd anifeiliaid benodedig.

(16) Yn y rheoliad hwn—

mae i “bwyd anifeiliaid cyfansawdd” yr ystyr a roddir i “compound feed” yn Erthygl 3(2)(h) o Reoliad 767/2009; a

rhaid dehongli “bwyd anifeiliaid a fwriedir, neu sy'n ymddangos fel pe bai wedi ei fwriadu, ar gyfer diben maethol penodol” (“*feed which is, or appears to be, intended for a particular nutritional purpose*”) yn unol â'r diffiniadau o “feed intended for particular nutritional purposes” yn Erthygl 3(2)(o) o'r Rheoliad hwnnw.

(17) Nid oes dim sydd yn y rheoliad hwn yn awdurdodi unrhyw berson, ac eithrio gyda chaniatâd yr awdurdod lleol o dan Ddeddf Iechyd Anifeiliaid 1981(2), i fynd i mewn i unrhyw fangre—

- (a) lle y cedwir unrhyw anifail neu aderyn ac arnynt unrhyw glefyd y mae'r Ddeddf honno yn gymwys iddo; a
- (b) sydd wedi ei lleoli mewn man y datganwyd o dan y Ddeddf honno ei fod wedi ei heintio â chlefyd o'r fath.

Pwerau cadw ac ymafael

31.—(1) Pan fo swyddog awdurdodedig wedi arolygu neu wedi samplu unrhyw ddeunydd o dan y Rheoliadau hyn, bydd paragraffau (2) i (8) yn gymwys, pan fo'n ymddangos i'r swyddog, wrth wneud y cyfryw arolygiad, neu wrth ddadansoddi samplau a gymerwyd, nad yw'r deunydd yn cydymffurfio â gofynion cyfraith bwyd anifeiliaid benodedig.

(2) Caiff y swyddog awdurdodedig naill ai—

- (a) rhoi hysbysiad i'r person sy'n gyfrifol am y deunydd na chaniateir i'r deunydd, neu unrhyw gyfran benodedig ohono, hyd nes y tynnir yr hysbysiad yn ôl—
 - (i) cael ei ddefnyddio fel bwyd anifeiliaid; a
 - (ii) naill ai na chaniateir ei symud neu na chaniateir ei symud ac eithrio i rywle a bennir yn yr hysbysiad; neu
- (b) ymafael yn y deunydd er mwyn i ynad heddwch ymdrin ag ef,

ac mae person sy'n torri gofyniad hysbysiad o dan is-baragraff (a) gan wybod ei fod yn gwneud hynny yn cyflawni trosedd.

(3) Rhaid i swyddog awdurdodedig sy'n arfer y pwerau a roddir gan baragraff (2)(a), cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol a beth bynnag o fewn un diwrnod ar hugain, benderfynu a yw'n fodlon ai peidio fod y deunydd yn cydymffurfio â'r gofynion a grybwyllir ym mharagraff (1) ac—

- (a) os yw wedi ei fodloni felly, tynnu'r hysbysiad yn ôl ar unwaith;
- (b) os nad yw wedi ei fodloni felly, mynd rhagddo i gael ynad heddwch i ymdrin â'r mater o dan baragraff (5).

(4) Pan fo'r swyddog awdurdodedig yn arfer y pwerau a roddir gan baragraff (2)(b) neu'n cymryd camau o dan baragraff (3)(b), rhaid i'r swyddog hysbysu'r person sy'n gyfrifol am y deunydd ynghylch y bwriad i gael ynad heddwch i ymdrin â'r deunydd, ac—

- (a) bydd gan unrhyw berson a allai fod yn agored i'w erlyn o dan ddarpariaethau cyfraith bwyd anifeiliaid benodedig mewn cysylltiad â'r deunydd, os bydd y person hwnnw yn ymddangos gerbron yr ynad heddwch a fydd yn ymdrin â'r deunydd, yr hawl i gael gwrandawriad ac i alw tystion; a
- (b) caiff yr ynad heddwch hwnnw fod yn aelod o'r llys y cyhuddir unrhyw berson ger ei fron o drosedd o dan y darpariaethau hynny mewn perthynas â'r deunydd hwnnw, ond nid oes raid iddo fod yn aelod o'r fath.

(5) Yn ddarostyngedig i baragraff (8), os yw'n ymddangos i ynad heddwch, ar sail pa bynnag dystiolaeth a ystyrir yn briodol gan yr ynad o dan yr amgylchiadau, fod unrhyw ddeunydd y mae ynad heddwch yn ymdrin ag ef o dan y rheoliad hwn, yn methu â chydymffurfio â gofynion y gyfraith bwyd anifeiliaid benodedig yna rhaid iddo gondemnio'r deunydd hwnnw a gorchymyn—

- (a) i'r deunydd hwnnw gael ei ddinistrio neu ei waredu mewn modd a fydd yn atal ei ddefnyddio fel bwyd y bwriedir i bobl ei fwyta neu fel bwyd anifeiliaid; a
- (b) i unrhyw dreuliau a dynnir yn rhesymol mewn cysylltiad â'r dinistrio neu'r gwaredu gael eu talu gan weithredwr y busnes bwyd anifeiliaid.

(6) Os tynnir hysbysiad o dan baragraff (2)(a) yn ôl, neu os bydd yr ynad heddwch sy'n ymdrin ag unrhyw ddeunydd o dan y rheoliad hwn yn gwrthod ei gondemnio, rhaid i'r awdurdod gorfodi ddigolledu perchennog y deunydd am unrhyw ddibrisiant yn ei werth o ganlyniad i'r camau a gymerwyd gan y swyddog awdurdodedig.

(7) Penderfynir unrhyw gwestiwn dadleuol ynglŷn â'r hawl i unrhyw ddigollediad neu swm unrhyw ddigollediad sy'n daladwy o dan baragraff (6) drwy gymrodeddu.

(8) Yn achos deunydd y cyfeirir ato yn Erthygl 15.1 o Reoliad (EC) Rhif 1829/2003 Senedd Ewrop a'r Cyngor ar fwyd a bwyd anifeiliaid a addaswyd yn enetig(3) sy'n destun awdurdodiad a roddwyd o dan y Rheoliad hwnnw ac a gynhyrchwyd yn unol ag unrhyw amodau sy'n ymwneud â'r awdurdodiad hwnnw ond nad yw'n dwyn y labelu priodol sy'n ofynnol gan Erthygl 25, caiff yr ynad heddwch orchymyn—

- (a) i'r deunydd hwnnw gael ei labelu'n briodol cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol, a hynny ar gost gweithredwr y busnes bwyd anifeiliaid; a
- (b) i'r deunydd gael ei ryddhau i ofal y gweithredwr.

Troseddau sy'n ymwneud ag arfer pwerau

32.—(1) Mae unrhyw berson sydd yn fwriadol yn rhwystro swyddog awdurdodedig wrth iddo arfer ei bwerau o dan y Rheoliadau hyn neu'n methu â chydymffurfio ag unrhyw ofyniad a wneir yn gyfreithlon wrth arfer y cyfryw bwerau yn cyflawni trosedd.

(3) OJ Rhif L 268, 18.10.2003, t 1, fel y'i diwygiwyd ddiwethaf gan Reoliad (EC) Rhif 298/2008 Senedd Ewrop a'r Cyngor (OJ Rhif L 97, 9.4.2008, t 64).

(2) Mae unrhyw berson nad yw'n swyddog awdurdodedig ac sy'n honni ei fod yn gweithredu fel y cyfryw o dan y Rheoliadau hyn yn cyflawni trosedd.

(3) Mae unrhyw berson sy'n datgelu i unrhyw berson arall—

(a) unrhyw wybodaeth mewn perthynas ag unrhyw broses weithgynhyrchu neu gyfrinach fasnachol a gafwyd ar fangre yr aethpwyd i mewn iddi yn rhinwedd y Rheoliadau hyn, neu

(b) unrhyw wybodaeth arall a gafwyd yn unol â'r Rheoliadau hyn,

yn cyflawni trosedd oni wneir y datgeliad wrth gyflawni, ac at y diben o gyflawni, swyddogaethau o dan y Rheoliadau hyn.

(4) Nid yw paragraff (3) yn gymwys i atal swyddog awdurdodedig sydd wedi cymryd sampl o dan y Rheoliadau hyn rhag datgelu—

(a) i'r gweithgynhyrchydd neu i werthwr diwethaf y deunydd, wybodaeth ynglŷn ag o ble y cymerwyd y sampl a'r person y cymerwyd y sampl oddi wrtho a chanlyniadau unrhyw ddadansoddiad o'r sampl honno;

(b) i unrhyw berson yr oedd ganddo'r deunydd hwnnw yn ei fangre, wybodaeth ynglŷn â chanlyniadau unrhyw ddadansoddiad o'r sampl honno; neu

(c) unrhyw wybodaeth y mae angen ei datgelu er mwyn atal risg ddifrifol i iechyd pobl neu anifeiliaid neu i'r amgylchedd rhag digwydd.

Atebolrwydd am wariant

33.—(1) Yn ddarostyngedig i baragraff (2) rhaid i unrhyw symiau sy'n ddyledus i'r awdurdod gorfodi yn rhinwedd Erthygl 54(5) (camau gweithredu mewn achos o beidio â chydymffurfio) o Reoliad 882/2004 gael eu talu i'r awdurdod gan weithredwr y busnes bwyd anifeiliaid os gofynnir iddo wneud hynny.

(2) Nid yw'r rheoliad hwn yn gymwys mewn perthynas ag Erthygl 54(2)(g) (mesurau y cyfeirir atynt yn Erthygl 19 ar lwythi a anfonir o drydydd gwledydd) o Reoliad 882/2004.

Cosbau am droseddau

34.—(1) Mae person a geir yn euog o drosedd o dan reoliad 5, fel y'i darllenir ynghyd â Thabl 1 o Atodlen 2, neu reoliad 24(3), 28(5), 29(5) neu (6) neu 31(2) yn agored—

(a) o'i gollfarnu'n ddiannod, i'w garcharu am gyfnod nad yw'n hwy na chwe mis neu i ddirwy, neu'r ddau;

(b) o'i gollfarnu ar ddiad, i'w garcharu am gyfnod nad yw'n hwy na dwy flynedd neu i ddirwy, neu'r ddau.

(2) Mae person a geir yn euog o drosedd o dan reoliad 5, fel y'i darllenir ynghyd â Thabl 2 o Atodlen 2, neu reoliad 20 neu 32(1) neu (2) yn agored, o'i gollfarnu'n ddiannod, i'w garcharu am gyfnod nad yw'n hwy na chwe mis neu i ddirwy, neu'r ddau.

(3) Mae person a geir yn euog o drosedd o dan reoliad 32(3) yn agored, o'i gollfarnu'n ddiannod, i ddirwy.

Amddiffyniadau

35.—(1) Pan gyflawnir trosedd gan unrhyw berson o dan gyfraith bwyd anifeiliaid benodedig o ganlyniad i weithred neu fethiant rhyw berson arall, mae'r person arall hwnnw yn cyflawni'r drosedd a chaniateir ei gyhuddo a'i gollfarnu am y drosedd pa un a ddygir achos yn erbyn y person a enwyd gyntaf ai peidio.

(2) Mewn unrhyw achos am drosedd o dan gyfraith bwyd anifeiliaid benodedig, bydd yn amddiffyniad, yn ddarostyngedig i baragraff (3), os profir—

- (a) bod cyflawni'r drosedd o ganlyniad i gamgymeriad, neu i ddibyniaeth ar wybodaeth a roddwyd i'r cyhuddedig, neu i weithred neu fethiant person arall, neu i ddamwain neu ryw reswm arall y tu hwnt i reolaeth y cyhuddedig; a
- (b) pan fo'r cyhuddedig wedi cymryd pob rhagofal rhesymol ac wedi arfer pob diwydrwydd dyladwy er mwyn osgoi cyflawni trosedd o'r fath gan y cyhuddedig neu gan unrhyw berson o dan ei reolaeth.

(3) Mewn unrhyw achos, os bydd yr amddiffyniad a ddarperir gan baragraff (2) yn cynnwys honiad i'r drosedd gael ei chyflawni o ganlyniad i weithred neu fethiant person arall neu ddibyniaeth ar wybodaeth a roddir gan berson arall, ni fydd gan y cyhuddedig, heb ganiatâd y llys, hawl i ddibynnu ar yr amddiffyniad hwnnw oni bai—

- (a) o leiaf saith diwrnod clir cyn y gwrandawriad; a
- (b) os yw'r cyhuddedig wedi ymddangos gerbron llys o'r blaen mewn cysylltiad â'r drosedd honedig, o fewn mis ar ôl yr ymddangosiad cyntaf o'r fath,

fod y cyhuddedig wedi cyflwyno i'r erlynydd hysbysiad sy'n rhoi pa bynnag wybodaeth sydd gan y cyhuddedig ar gyfer adnabod, neu gynorthwyo i adnabod, y person arall hwnnw.

(4) Mewn unrhyw achos pan honnir bod deunydd wedi torri, neu wedi methu â chydymffurfio â gofynion, cyfraith bwyd anifeiliaid benodedig, mae'n amddiffyniad os yw'r cyhuddedig yn profi bod y deunydd yr honnir i'r drosedd gael ei chyflawni mewn cysylltiad ag ef—

- (a) yn fwyd anifeiliaid y mae Erthygl 25 o Reoliad 183/2005 yn gymwys iddo; a
- (b) y gellid ei allforio'n gyfreithlon yn unol â gofynion Erthygl 12 (bwyd a bwyd anifeiliaid a allforir o'r UE) o Reoliad (EC) Rhif 178/2002 Senedd Ewrop a'r Cyngor sy'n gosod egwyddorion cyffredinol a gofynion cyfraith bwyd, yn sefydlu Awdurdod Diogelwch Bwyd Ewrop ac yn gosod gweithdrefnau o ran materion diogelwch bwyd.

Troseddau gan gyrrff corfforaethol neu bartneriaethau Albanaid

36.—(1) Pan brofir bod trosedd o dan gyfraith bwyd anifeiliaid benodedig, a gyflawnwyd gan gorff corfforaethol, wedi ei chyflawni gyda chydysyniad neu ymoddefiad neu'n briodoladwy i unrhyw esgeulustod ar ran—

- (a) unrhyw gyfarwyddwr, rheolwr, ysgrifennydd neu swyddog arall cyffelyb o'r corff corfforaethol; neu
- (b) unrhyw berson a oedd yn honni bod yn gweithredu yn rhinwedd y cyfryw swyddi,

bernir bod y person a grybwyllir yn is-baragraff (a) neu (b) yn ogystal â'r corff corfforaethol wedi cyflawni'r drosedd honno ac yn agored i gael ei erlyn a'i gosbi yn unol â hynny.

(2) Ym mharagraff (1) ystyr “cyfarwyddwr” (“*director*”) mewn perthynas ag unrhyw gorff corfforaethol a sefydlwyd gan neu o dan unrhyw ddeddfiad at y diben o gyflawni unrhyw ymgymeriad o dan berchenogaeth genedlaethol, sef corff corfforaethol y rheolir ei faterion gan ei aelodau, yw aelod o'r corff corfforaethol hwnnw.

(3) Pan brofir bod trosedd o dan gyfraith bwyd anifeiliaid benodedig, a gyflawnwyd gan bartneriaeth Albanaid, wedi ei chyflawni gyda chydysyniad neu ymoddefiad partner, neu'n briodoladwy i unrhyw esgeulustod ar ran partner, bernir bod y partner hwnnw yn ogystal â'r bartneriaeth wedi cyflawni'r drosedd honno ac yn agored i gael ei erlyn a'i gosbi yn unol â hynny.

Dwyn erlyniadau a therfyn amser ar gyfer erlyniadau

37.—(1) Heb leihau dim ar effaith unrhyw ddeddfiad sy'n ymwneud â'r man lle y caniateir dwyn achos, caniateir dwyn achos am drosedd o dan gyfraith bwyd anifeiliaid benodedig yn y man lle y mae'r cyhuddedig yn preswyllo neu'n cynnal ei fusnes.

(2) Ni chaniateir cychwyn erlyniad am drosedd o dan y Rheoliadau hyn neu o dan Ran 2 o Reoliadau Bwyd Anifeiliaid (Cyfansoddiad, Marchnata a Defnyddio) (Cymru) 2016(4) ar ôl diwedd—

- (a) cyfnod o dair blynedd ar ôl cyflawni'r drosedd; neu
 - (b) cyfnod o un flwyddyn ar ôl ei darganfod gan yr erlynydd,
- pa un bynnag yw'r cynharaf.

Cyflwyno hysbysiadau

38.—(1) O ran unrhyw hysbysiad sydd i'w roi gan awdurdod gorfodi o dan reoliad 8, 9, 10, 24, 29 neu 31—

- (a) rhaid iddo fod mewn ysgrifen ac wedi ei lofnodi gan swyddog awdurdodedig sy'n gweithredu ar ran yr awdurdod gorfodi;
- (b) os yw'n honni ei fod yn dwyn llofnod (gan gynnwys ffacsimili o lofnod, sut bynnag y'i hatgynhychwyd) person y mynegir ei fod yn swyddog awdurdodedig, rhaid barnu, oni phroffir i'r gwrthwyneb, ei fod wedi ei ddyroddi'n briodol gan swyddog awdurdodedig o'r fath;
- (c) yn ddarostyngedig i baragraff (2), rhaid ei roi i'r gweithredwr busnes bwyd anifeiliaid neu i'r person a grybwyllir yn rheoliad 31(2)(a) drwy—
 - (i) ei draddodi i'r person hwnnw;
 - (ii) ei adael, neu ei anfon mewn llythyr rhagdaledig wedi ei gyfeirio at y person hwnnw yn ei swyddfa;
 - (iii) yn achos cwmni neu gorff corfforedig, drwy ei draddodi i ysgrifennydd neu glerc y cwmni neu'r corff corfforedig yn swyddfa gofrestrdedig neu brif swyddfa'r cwmni neu'r corff, neu drwy ei anfon mewn llythyr rhagdaledig wedi ei gyfeirio at yr ysgrifennydd neu'r clerc yn y swyddfa honno; neu
 - (iv) yn achos unrhyw berson arall, drwy ei adael, neu ei anfon mewn llythyr rhagdaledig wedi ei gyfeirio at y person hwnnw yn ei breswylfa arferol neu ei breswylfa olaf sy'n hysbys.

(2) Pan nad oes modd, yn ymarferol ar ôl gwneud ymholiadau rhesymol, canfod enw a chyfeiriad y person y dylid cyflwyno'r hysbysiad iddo, neu pan fo'r fangre lle cynhelir busnes bwyd anifeiliaid heb ei meddiannu, caniateir cyfeirio'r hysbysiad at “perchennog” neu “meddiannydd” y fangre lle cynhelir y busnes bwyd anifeiliaid, a'i draddodi i ryw berson yn y fangre honno, neu os nad oes unrhyw berson y gellir ei draddodi iddo yn y fangre, caniateir gosod yr hysbysiad neu gopi ohono ar ryw ran amlwg o'r fangre.

(3) O ran unrhyw hysbysiad sydd i'w roi gan awdurdod gorfodi o dan reoliad 30—

- (a) rhaid iddo fod mewn ysgrifen ac wedi ei lofnodi gan swyddog awdurdodedig sy'n gweithredu ar ran yr awdurdod gorfodi;
- (b) os yw'n honni ei fod yn dwyn llofnod (gan gynnwys ffacsimili o lofnod, sut bynnag y'i hatgynhychwyd) person y mynegir ei fod yn swyddog awdurdodedig, rhaid barnu, oni phroffir i'r gwrthwyneb, ei fod wedi ei ddyroddi'n briodol gan swyddog awdurdodedig o'r fath;
- (c) rhaid iddo fod wedi ei gyfeirio at “perchennog” neu “meddiannydd” y fangre a rhaid ei draddodi i ryw berson yn y fangre honno, neu os nad oes unrhyw berson y gellir ei draddodi iddo yn y fangre, rhaid gosod yr hysbysiad neu gopi ohono ar ryw ran amlwg o'r fangre.

Statws *This is the original version (as it was originally made).*
